

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát
Koperníkova 26, 301 00 Plzeň**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIP-53/11-P

Název kontrolované osoby: **Mateřská škola Klatovy, Studentská 601**

Sídlo: **Studentská 601, 339 01 Klatovy**

IČ: **60 610 476**

Identifikátor: **664 000 444**

Právní forma: **příspěvková organizace**

Zastoupená: **ředitelkou Dagmar Brunnerovou**

Zřizovatel: **Město Klatovy**

Místo inspekční činnosti: **MŠ Studentská 601, MŠ U Pošty 682, MŠ Koldinova 445,
MŠ Karafiátová 830, MŠ Máchova 668, MŠ Luby 246,
MŠ Národních mučedníků 192, MŠ Kal 3,
MŠ Podhůrecká 542, MŠ Sobětkovice 50**

Termín inspekční činnosti: **21. - 31. ledna, 1. - 3., 7. - 8. února 2011**

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“) podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon, dále „ŠZ“), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením zejména na oblasti:

- řízení a personální podmínky školy podle § 2 odst. 1 písm. a) a b) ŠZ
- materiální a finanční předpoklady školy
- naplňování cílů předškolního vzdělávání u dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky podle § 33 ŠZ.

Aktuální stav školy

Současná podoba subjektu vznikla 1. 1. 2003, kdy zřizovatel, Město Klatovy, sloučil deset původně samostatných mateřských škol (dále „MŠ“). Celková kapacita 820 dětí je zcela naplněna, vykázáno je i 14 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky je zapsáno 284. Výše úplaty za předškolní vzdělávání je na všech místech poskytovaného vzdělávání stanovena na 400,- Kč měsíčně. Děti jsou umístěny v celkem 32 věkově smíšených třídách. Management školy tvoří ředitelka, zástupkyně ředitelky pro oblast ekonomickou a pět vedoucích učitelek zajišťujících chod jednotlivých pracovišť. Z celkového počtu 111 zaměstnanců je zde zaměstnáno 64 učitelek a 8 asistentek pedagoga.

Subjekt sídlí v budovách různého typu, stáří a energetické náročnosti. Vedení školy zajišťuje správu objektů, jejich postupnou rekonstrukci a obměnu vybavení. Vzhledem ke kumulaci finančních prostředků zřizovatele může pružně reagovat na aktuální potřebnost sledovanou vedoucími učitelkami a efektivně zajišťovat potřebnou modernizaci škol. V posledních třech letech byla v jednotlivých školách provedena např. výměna oken, oprava střech, rekonstrukce zahrad, vybavení školních jídelen, zakoupen nový nábytek.

Předškolní vzdělávání je realizováno podle 11 školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“). Jeden z nich je „zastřešující“, který vymezuje cíle a podmínky celého subjektu. 10 programů je zpracovaných pro jednotlivá pracoviště tak, aby byla zohledněna různorodost zaměření škol i rozdílnost podmínek, ve kterých pracují.

Inspekční činnost proběhla ve všech deseti místech poskytovaného vzdělávání.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP PV

Vzdělávací nabídka školních vzdělávacích programů vychází z místních podmínek jednotlivých škol a je dostupná všem přijatým dětem. Zaměřují se na všestranný rozvoj osobnosti dítěte, na rozvoj prosociálního chování, sebepojetí, podporu estetických dovedností a ekologickou výchovu. Ve dvou MŠ jsou uplatňovány prvky alternativní pedagogiky (waldorfské, Školy podporující zdraví). Jedna třída pracuje s prvky křesťanské výchovy. Komparativní analýzou ŠVP PV byl zjištěn soulad s RVP PV v MŠ Studentská 601, Máchova 668, Karafiátova 830, Podhůrecká 542, Národních mučedníků 192 a Luby 246. Vzdělávací programy ostatních škol nejsou v souladu se zásadami RVP PV a v současné době se pracuje na jejich inovaci.

Šestitřídní pracoviště **Studentská 601** je sídlem ředitelství subjektu. Oblast rozvoje prosociálního chování, sebepojetí, tvořivosti a fantazie dětí je zde posilována preferovanou metodou tvořivé dramatiky, která je různou měrou uplatňována ve všech třídách. Důslednou vnitřní metodickou práci s využitím zkušeností jedné z učitelek, která se dlouhodobě věnuje tvořivé dramatice, se podařilo nastavit vysokou úroveň pedagogické práce. K dosažení nadstandardního stavu předškolního vzdělávání přispívá funkční způsob třídního plánování, kvalitní hospitační činnost a další vzdělávání učitelek. Sledované činnosti se vyznačovaly podnětnou motivací, průběžnou aktivizací dětí a výbornou organizací. Upřednostňovaly hravost, prožitek, dětské nápady, práci s fantazií apod. Projevy dětí vypovídají o důsledném dodržování pravidel, vysoké míře samostatnosti, znalostí a fantazie. Děti nejstarší věkové skupiny přirozeně komunikují, v souvislém řečovém projevu vyjadřují své názory, postoje a nápady. Soustředí se na hru i řízenou činnost. Tvořivým způsobem zvládají různé výtvarné techniky, pomůcky a materiály.

Výsledné práce jsou nápadité a vkusné. Překvapivě pozitivní byly projevy integrovaného dítěte, které se s podporou asistentky aktivně zapojilo do realizovaných činností.

Velmi dobrou úroveň vykazovala činnost pracovišť **Máchova 668** a **Karafiátová 830**. Školní vzdělávací programy podporující posilování estetických dovedností a ekologickou výchovou byly v průběhu inspekčních hospitací zřetelně naplňovány. Spontánní činnosti pozitivně ovlivnila široká nabídka aktivit s dostatečným časovým prostorem pro hru. Stanovená a dětmi přijatá pravidla napomáhala pružnému úklidu hraček, samostatnosti dětí, plynulým přechodům mezi činnostmi a kultuře stolování. Řízené činnosti vedly k naplňování očekávaných výstupů. Nejstarší děti uplatňovaly širokou slovní zásobu, prokazovaly schopnost soustředit se, orientovat se v časových pojmech, záměrně využívat paměť k učení, řešit problémové situace. Velmi dobře dokázaly vyjádřit svůj názor a odlišit hru od povinnosti. Estetické zaměření MŠ Máchova se projevilo nejen v nápaditých výtvarných projevech dětí, ale i v podnětném a útulném prostředí školy a využíváním doplňkových aktivit (pěvecký soubor „Klubíčko“, „Pohádkové cvičení“ a výtvarná dílna „Chvilky pro kutílky“). V MŠ Karafiátová, zařazené do celostátní sítě škol s ekologickým zaměřením, děti spontánně uplatňovaly znalosti o přírodě a její ochraně. Ke svým činnostem tvořivě využívaly přírodnin. Rovněž zde již interiér napovídá o preferovaných záměrech. K přímému kontaktu s přírodou, k pozorování a experimentování slouží zahrada s upraveným terénem a bohatou zelení.

Čtyřtřídní MŠ „Sluníčko“ **Podhůrecká 542** má největší podíl individuálně integrovaných dětí (5 z celkových 14). Z tohoto důvodu zde také působí asistentka pedagoga. Mottem ŠVP je pohádkový svět - evokující představivost, fantazii a radostný všestranný rozvoj dětí. Sledované předškolní vzdělávání v této MŠ vykazovalo standardní úroveň odpovídající požadavkům RVP PV. Ve třídách bylo příjemné klima, pěkně probíhaly volné hry. Pro řízené činnosti učitelky volily pestrou, diferencovanou nabídku různých aktivit, do kterých se děti většinou s chutí zapojovaly. Nejeфективněji působily činnosti s nutnou kooperací dětí. Nedostatky místy spočívaly v malém využití prostoru pro emocionální prožití zajímavých aktivit, od kterých učitelky příliš rychle „odcházely“.

Dvě jednotřídní školy jsou elokované mimo město Klatovy. Cílem vzdělávání v MŠ **Kal 3** je respektovat venkovské prostředí, přírodu a tradice. Menší kolektiv působil příznivě na možnost individualizace vzdělávání a zohledňování osobního tempa dětí. Jejich výsledky prokázaly orientaci v počtu, barvách a tvarech, znalosti o přírodě a pohybovou obratnost. Přílišná orientace na abstraktní pojmy či slovní metody byly pro děti někdy málo zábavné a blokovaly přirozené učení prožitkem. Převážně vhodná organizace činností byla narušena krácením volné hry. MŠ **Soběstice 50** se rovněž profiluje jako škola rodinného typu. Předškolní vzdělávání bylo pozitivně ovlivněno nápaditou motivací a efektními metodami a formami práce, což se projevilo ve výsledcích dětí. Výborné je zejména jejich výtvarné vyjadřování. Prezentované práce jsou netradiční, svědčí o bohaté fantazii, tvořivosti dětí i o vhodném odborném vedení.

MŠ **Národních mučedníků 192** je pětiletá školou. Tři třídy jsou běžného typu, jedna s prvky křesťanské výchovy, jedna je třídou s principy kurikula Školy podporující zdraví. Inspekční hospitace ve dvou třídách prokázaly nejednotný pedagogický styl. Ve třídě zaměřené na podporu zdraví bylo dětem vytvořeno klidné a podnětné prostředí s bohatou vzdělávací nabídkou. Děti si z ní přirozeným způsobem vybíraly, při činnostech i hrách vzájemně spolupracovaly. Uplatňovaný pedagogický styl plně respektoval zásady školy podporující zdraví. Vedl k sebehodnocení, tvořivosti a k různým formám verbálního i neverbálního sdělení prostřednictvím pohybu a hudby. Všemi činnostmi prolínala příjemná atmosféra pozitivně ovlivňující schopnost dětí vcítit se do zájmů a potřeb

druhého. Na základě toho zde vynikajícím způsobem probíhá integrace dvou různě zdravotně postižených dětí v úzké spolupráci s asistentkou pedagoga. Výše uvedená zjištění nebylo možné konstatovat ve druhé třídě. Zcela odlišný pedagogický styl vedl k tomu, že role učitelky byla výrazně dominantní, v důsledku čehož byly děti pasivní. Jednostranná a nediferencovaná nabídka neodpovídala možnostem a schopnostem dětí dle jejich mentálního věku. Nejstarší z nich vykazovaly zcela ojedinělou aktivitu, chudou slovní zásobu a nevýraznou schopnost vyvozovat souvislosti. Zcela neovladnuta byla organizace, neboť řízené činnosti trvaly, v rozporu se stanovenými psychohygienickými podmínkami, neúměrně dlouho.

Třetí „mimoklatovskou“ školou je dvoutřídní **MŠ Luby 246**. Pedagogický proces v ní probíhal především formou hry – smyslové, pohybové, rytmické, pantomimické apod. Velmi pěkně působilo využívání klavírního doprovodu podporujícího hudebnost dětí. V průběhu volné hry se soustředily na činnost, přirozeně komunikovaly, spolupracovaly a využívaly tělovýchovného nářadí. V didaktických a smyslových hrách poznávaly tvary předmětů a materiály, přepočítávaly a užívaly tak elementární číselnou řadu. Velmi dobrá je úroveň jejich výtvarného projevu. Negativem v metodách práce byla přemíra podnětů směřem od učitelky na úkor využití spontánních dětských nápadů. Sociální kompetence dětí posiluje dlouhodobý mezigenerační projekt realizovaný ve spolupráci s místním Domem seniorů.

Čtyřtřídní **MŠ U Pošty 682** a trojtřídní **MŠ Koldinova 445** jsou umístěny v centru města. Jedna ze tříd MŠ U Pošty je orientována na uplatňování prvků waldorfské pedagogiky. Úroveň vzdělávání v obou školách byla standardní, s dílčími riziky. Pedagogický proces vycházel z tradičních metod a forem práce a nerespektoval vždy osobnost a potřeby dětí. Kvalitní a smysluplné volné herní činnosti byly neopodstatněně časově kráceny. Dílčí nedostatky byly zjištěny v organizaci činností, v přemíře podnětů, v nízké náročnosti či v převaze naučnosti nad potřebnou hravostí. Pozitivní bylo příjemné klima s nekonfliktními vzájemnými vztahy. Děti byly samostatné v sebeobsluze, orientovaly se v jednoduchém počtu či v prostorových vztazích. Přirozeně vzájemně komunikovaly. V MŠ Koldinova děti dobře zvládaly cvičení s hudbou, v MŠ U Pošty prokázaly znalost textů mnoha zajímavých písní, básní, říkadel.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků ŠZ

Vzhledem k velikosti subjektu zvolila ředitelka vedení s jasným vymezením povinností a přenesením širokých kompetencí jednotlivým zaměstnancům. Organizační řád definuje organizační strukturu tak, že vedoucí učitelky zajišťují řízení jedné školy (MŠ Studentská), dvou škol (MŠ Karafiátová a Máchova, MŠ Národních mučedníků a Luby, MŠ U Pošty a Koldinova), či tří škol (MŠ Podhůrecká, Kal a Sobětky). Tento model vyžaduje vysoké pracovní nasazení i manažerské dovednosti všech pěti vedoucích učitelek. Způsob řízení škol dává dostatečný prostor k profilaci jednotlivých mateřských škol. Přenos informací, jednotnost řídicích strategií i možnost průběžné kontroly zajišťují pravidelné porady vedení. Z nich jsou pořizovány zápisy. Jednání se zaměstnanci pracovišť, styk s rodiči dětí a chod škol pak již zajišťují vedoucí učitelky. Ze zápisů jednání pedagogické rady vyplývá různá úroveň jejich metodické práce. Ve školách s četnou frekvencí a kvalitním programem porad, s jasnými pokyny a zřetelným tlakem na inovaci pedagogického procesu, byly zjištěny nejlepší výsledky. V několika MŠ však byly patrné nedostatky v úrovni vedení zaměstnanců, v kontrolním a hospitačním systému.

Výrazným pozitivem personálních podmínek je vysoká kvalifikovanost pedagogického personálu a ochota dále se vzdělávat. V současné době má 6 učitelek

dokončené vysokoškolské vzdělání, dalších 7 učitelek studuje (1x management, 1x magisterské a 5x bakalářské studium předškolní pedagogiky). Vhodnou strukturu má systém dalšího vzdělávání – navštěvovány jsou přínosné semináře, učitelky čerpají z odborné literatury, orientují se v nabídce pedagogických internetových stránek. Využívány jsou zkušenosti jedné z učitelek, úspěšné lektorky a autorky publikací z oblasti tvořivé dramatiky.

Materiální podmínky příspěvkové organizace jsou celkově standardní. Výrazný podíl finančních zdrojů odčerpávají platby za energie a investice do údržby a oprav budov. Dle finančních možností je zajištěna průběžná obměna nábytku, hraček, pomůcek a dalšího potřebného vybavení. Jednotlivé školy si mohou plánovat priority, je zohledňováno zaměření škol. Nově pořízené vybavení splňuje požadavky kvality, estetičnosti a funkčnosti. Materiál, hračky a didaktické pomůcky byly v průběhu inspekce vhodně využívány.

Finanční zdroje jsou dle ředitelky dostačující pro využití diferencovaného systému nadtarifního odměňování zaměstnanců. Pro stanovení výše příplatků má vytvořena kritéria. Uplatňovaný kontrolní systém zajišťuje vedení subjektu informace o kvalitě práce zaměstnanců i o případných rezervách. Pro hodnocení ředitelka využívá vedle vnitřního evaluačního systému i dotazníků rodičům.

Škola vytváří dobré podmínky pro partnerství se spádovými základními školami, školskými poradenskými zařízeními, zřizovatelem a četnými dalšími subjekty. Jednotlivé školy doplňují svoji nabídku mnoha kulturními, sportovními a společenskými akcemi.

Závěry, celkové hodnocení školy

Mateřská škola Klatovy, Studentská 601 naplňuje požadovaným způsobem cíle předškolního vzdělávání vymezené školským zákonem. Její vedení zvládá organizačně náročnou strukturou deseti pracovišť. Jasně vymezené kompetence, podpora profesního růstu pedagogů, strategické plánování a systematické vyhodnocování kvality dává předpoklad dalšího rozvoje školy.

Silné stránky školy spočívají v tom, že:

- systém řízení je nastaven tak, že je zajištěn pružný přenos informací
- v rámci stanovených pravidel jsou pravomoci vedoucích učitelek dostatečně široké
- ve všech školách bylo zjištěno příznivé vnitřní klima
- dvě vedoucí učitelky zajišťují vysoce efektivní metodickou práci včetně vedení méně zkušených učitelek
- kvalita sledovaného předškolního vzdělávání ve čtyřech školách (Studentská, Máchova, Karafiátová, Sobětice) dosáhla nadstandardní úrovně
- je zajištěna individualizovaná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami
- výsledky 5 - 6letých dětí prokázaly, že je jim věnována adekvátní všestranná podpora směřující k jejich bezproblémovému vstupu do základního vzdělávání
- je stanoven efektivní způsob průběžného hodnocení kvality, jehož výstupy byly převážně shodné s inspekčním zjištěním

Slabé stránky spočívají v tom, že:

- školní vzdělávací programy některých škol nejsou v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a je třeba je ve stanoveném termínu inovovat
- v některých školách není vedoucími učitelkami dostatečně uplatňována metodická práce včetně efektivní hospitační činnosti, což vede k nevýraznému respektování specifik předškolního vzdělávání
- vybavenost škol je standardní, někde není dokončena potřebná modernizace

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. 8. 2011 požaduje zaslání inovovaných ŠVP PV MŠ Koldinova, Sobětice, U Pošty, a Kal na adresu České školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Plzni dne 15. března 2011

(razítko)

Mgr. Ivana Krýslová, školní inspektorka

Krýslová v. r.

Mgr. Hana Ratzová, školní inspektorka

Ratzová v. r.

Bc. Eva Brabcová, školní inspektorka

Brabcová v. r.

Bc. Alena Držalová, přizvaná osoba - praktikantka

Držalová v. r.

Bc. Blanka Linhartová, přizvaná osoba - praktikantka

Linhartová v. r.

Bc. Hana Denková, přizvaná osoba - praktikantka

Denková v. r.

Bc. Hana Steinbachová, přizvaná osoba - praktikantka

Steinbachová v. r.

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Klatovech dne 16. 3. 2011

(razítko)

Dagmar Brunnerová, ředitelka

Brunnerová v. r.